

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Департамент охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації**

МАТЕРІАЛИ
VII Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю
«Полтавські дні громадського
здоров'я»
26 травня 2023 року

ПОЛТАВА
2023

УДК 614-027.555(075)

**Редакційна колегія: Ждан В. М., Лисак В. П., Голованова І. А.,
Ляхова Н.О., Бєлікова І. В., Краснова О. І.**

«Полтавські дні громадського здоров'я»: VII Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю. (2023; Полтава).

Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Полтавські дні громадського здоров'я», 26 травня 2023 року. [Текст] / ПДМУ; [ред.кол.: В. М. Ждан, В. П., Лисак, І. А., Голованова та ін.]. – Полтава, 2023. – 133 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Полтавські дні громадського здоров'я» містять в собі наукові праці з питань організаційних, правових, клінічних аспектів діяльності системи громадського здоров'я та системи охорони здоров'я в Україні в мирний час та під час військового стану, роботі фахівців різних спеціальностей, питанням покращення організації системи громадського здоров'я та галузі охорони здоров'я та оптимізації роботи лікувальних закладів у період реформування

УДК 614-027.555(075)

©Полтавський державний медичний університет, 2023

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

доктора медичних наук, професора, заслуженого лікаря України
ректора Полтавського державного медичного університету,

Вячеслава ЖДАНА..... 3

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

завідувача кафедри громадського здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою,
доктор медичних наук, професора

Ірини ГОЛОВАНОВОЇ 4

Статті учасників конференції

**Ждан В. М., Голованова І. А., Лунін Д. С., Ляхова Н. О., Комар А. В.,
Белікова І. В.** Безбар'єрний простір в Україні: діяльність МОЗ України в
реалізації національної стратегії..... 5

Білоїваненко О. І., Ляхова Н. О., Краснова О. І. Визначення чинників, що
впливають на рівень захворюваності на туберкульоз серед дітей та підлітків в
Черкаській області..... 11

Мирошниченко Л.І., Лавренко Д.О. Організація діяльності центру ЕМД та МК
в рамках реалізації концепції розвитку системи екстреної медичної
допомоги..... 18

Плужнікова Т. В., Костріков А. В., Харченко С. В. Шляхи розвитку
громадського здоров'я..... 24

Тези учасників конференції

**Ждан В.М., Кітура Є.М., Бабаніна М.Ю., Іваницький І.В., Ткаченко М.В.,
Лебідь В.Г.** Роль викладача у формуванні професійного іміджу сімейного
лікаря..... 30

**Ждан В.М., Лебідь В.Г., Бабаніна М.Ю., Кир'ян О.А., Кітура Є.М., Жукова
Т.О.** Особливості дистанційного навчання у закладах вищої медичної освіти в
умовах невизначеності..... 34

Власик Л.Й., Сухолотюк А.Л., Топорівська Є.М. Внутрішньо переміщені
особи під час війни: аналіз потреб та суб'єктивна оцінка візитів до лікаря.... 38

**Гаджула Н. Г., Шінкарук-Диковицька М. М., Повшенюк А. В., Перебитюк
А. М., Квірікашвілі А. М.** Дентальна ідентифікація осіб в умовах воєнного
стану..... 40

Голованова І.А., Краснова О.І. Надання медичної допомоги хворим на
туберкульоз у поєднанні з ВІЛ-інфекцією..... 43

Голованова І. А., Лунін Д. С., Комар А. В., Ляхова Н. О., Белікова І. В.
Військово-лікарська експертиза в закладах охорони здоров'я: вимоги
сьогодення..... 45

**Голованова І. А., Ляхова Н. О., Белікова І. В., Плужнікова Т. В., Краснова
О. І., Калатур Г. В.** Вплив отриманих у дитинстві психотравм на виникнення
психологічних порушень у військовослужбовців в зоні операції об'єднаних
сил..... 47

Голованова І. А., Харченко С. В., Ляхова Н. О., Плужнікова Т. В. Питання
кадрового, наукового та фінансового забезпечення системи громадського

одягу, зачіски, косметики); поліпшення комунікативних навичок; культура поведінки та знання правил етикету; удосконалення професіоналізму (самоосвіта, участь у семінарах, конференціях тощо).

Отже, імідж спеціаліста є одним із головних атрибутів його професійної діяльності. Завдання створення професійного іміджу лікаря має бути усвідомленим вибором та бути орієнтованою на загальні канони, що сформувалися в результаті історичної медичної практики.

ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

В.М. Ждан, В.Г. Лебідь, М.Ю. Бабаніна, О.А. Кир'ян,

Є.М. Кітура, Т.О. Жукова

Полтавський державний медичний університет, Полтава, Україна

В умовах стану невизначеності в Україні, використання інформаційних технологій у навчальному процесі виводить освіту на новий етап розвитку. Різноманітність сучасних технічних засобів навчання призвела до більшої доступності освіти. Останні досягнення сучасної науки і техніки використовуються для створення нових удосконалених форм і методів навчання. Одним з останніх розробок є дистанційне навчання. Вимушений режим самоізоляції та примусовий перехід закладів освіти до дистанційного навчання спонукали багатьох викладачів ґрунтовно вникнути в процес його впровадження та організації.

Дистанційна освіта – це формат навчання, який набирає популярності в останні роки та безсумнівно має ряд переваг, таких як навчання в комфортних умовах, можливість навчатися з будь-якої точки світу за допомогою інтернету і гаджета, безперервність навчання під час пандемій та бойових дій. Крім своїх переваг дистанційне навчання в післядипломній медичній освіті має й недоліки, серед яких велике навантаження на органи зору, відсутність безпосереднього контакту між викладачем і слухачами та

достовірної гарантії самостійного виконання навчального завдання, неможливість отримання освіти за відсутності інтернету і гаджету.

Також багато залежить від ставлення викладачів і самих лікарів до навчального процесу, яке потребує відповідальної підготовки до занять, своєчасного якісного виконання завдань, вміння раціонально розподіляти навчальний час.

Найбільш ефективним засобом післядипломного онлайн-навчання є освітні платформи. На сьогоднішній день розроблено багато платформ та веб-сервісів для проведення онлайн-занять. Найпопулярнішими Microsoft Teams, Moodle, Zoom, Cisco Webex Meeting та Google Classroom.

Microsoft Teams – це хмарна платформа, яка дозволяє організувати онлайн-навчання, співпрацю і взаємодію між слухачами та викладачами. Програму можна завантажити на комп'ютер або смартфон, та після реєстрації отримати доступ до її можливостей. Сервіс надає великі можливості для організації онлайн-навчання та дозволяє:

- створити групи для проведення навчальних занять;
- організовувати вебінари, відеолекції, практичні заняття, онлайн семінари;
- створити віртуальні класи, надаючи можливість робити різноманітні презентації або ділитися цифровою дошкою;
- викладачам та слухачам взаємодіяти за допомогою тексту, аудіо або відеотехнологій;
- забезпечити доступ до навчальних матеріалів і файлів;
- перевірити індивідуальні та групові завдання, відстежити їх своєчасне виконання.

Серед всіх інноваційних веб-програм, на нашу думку в післядипломному медичному навчанні безсумнівним лідером є платформа Zoom. Сьогодні, ця програма має найбагатший потенціал, в т.ч. її базова версія. Zoom – це сервіс для відеоконференцій, онлайн-зустрічей та

дистанційного навчання. Крім того дана платформа надає можливість проводити великі інтерактивні заходи (участь до 100 учасників у безкоштовній версії програми) з трансляцією навчальних та наукових матеріалів. Особливості сервісу включають:

- демонстрацію презентацій, зображень, графіків, документів для всіх учасників освітнього процесу;

- спілкування між учасниками, як голосом, так і в форматі обміну повідомленнями або функцією підняття руки;

- викладач і слухач можуть писати на інтерактивній дошці та спілкуватися через дошку повідомлень, який знаходиться в розділі «екранний доступ»;

- проведення опитування з різною кількістю відповідей, можливість зробити його анонімним;

- проведення сеансів при низькій швидкості Інтернет-з'єднання.

Серед платформ, які також можна використати у післядипломному навчанні є служба онлайн-конференцій Cisco Webex Meetings, яка працює на персональних комп'ютерах, смартфонах і планшетах як веб-додаток, дозволяючи створити конференції до 1000 осіб. В даній службі доступна вкладка, в якій можна запланувати відеоконференції заздалегідь і миттєво створити список розсилки через месенджери або посилення на електронну пошту на зустріч. Для проведення семінарських занять слухачі післядипломної медичної освіти можуть об'єднуватися в групи за допомогою посилення надісланого раніше, в призначений час. Під час відео конференції, модератором якої виступає викладач, на екрані виводиться зображення всіх присутніх у вигляді віконних панелей та проводиться подання навчального матеріалу або опитування, яке можливо провести у вигляді традиційного опитування або дискусійній формі, в чому допомагає функція «підняти свою руку». У Cisco Webex Meetings також можливо використовувати згадані раніше послуги, створювати навчальні кімнати, обмінюватися презентаціями, текстовими файлами та додатками. Крім того, присутня можливість запису

заняття, проведеного викладачем. Для відгуків слухачів і викладачів, сервіс має додатковий чат.

Серед навчальних закладів післядипломної медичної освіти, особливою популярністю користується безкоштовних веб-сервіс Google Classroom, який дозволяє створювати курси, проводити вебінари та тестування лікарів-інтернів і лікарів-слухачів. Даний сервіс дає можливість створити до 30 курсів на день і має відкритий доступ до них для 200 осіб, що є безперечною перевагою даного сервісу.

На платформі викладач може організувати власний курс з реєстрацією учасників, поділитися необхідними матеріалами до тренінгу, запропонувати завдання для виконання та оцінити відповідну роботу.

Серед корисних функцій веб-сервісу Google Classroom:

- курс можна розділити на теоретичну і практичну частину;
- можливість комбінувати готові текстові документи, відео, презентації та зображення в курсі;
- використання завдань різних типів з вибором одного або більше правильних відповідей, написання твору, створення малюнка;
- встановлення критеріїв оцінювання та термінів виконання завдань;
- можливість проведення відеозустрічей тривалістю до 60 хвилин.

Інформаційні технології допомагають оптимізувати процес навчання, звільняючи викладачів від рутинних операцій для розробки та підтримки навчальних матеріалів, спростити процедуру контролю та інші процеси, які можуть бути автоматизовані .

Дистанційне навчання є однією з найефективніших систем підготовки спеціалістів високого рівня, яке дає змогу реалізувати принципи «освіта для всіх», при обмеженому контакті з викладачем та необхідністю зробити наголос на самостійну роботу.

Таким чином, для покращення онлайн-занять і засвоєння навчальних медичних дисциплін на рівні післядипломної освіти, необхідно

використовувати стандартні функції інформаційних технологій у повному обсязі із залученням різноманітних типів навчальних завдань та матеріалів.

ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ ПІД ЧАС ВІЙНИ: АНАЛІЗ ПОТРЕБ ТА СУБ'ЄКТИВНА ОЦІНКА ВІЗИТІВ ДО ЛІКАРЯ

Власик Л.Й., Сухолотюк А.Л., Топорівська Є.М.

Буковинський державний медичний університет, Чернівці, Україна

За даними Міністерства соціальної політики на кінець 2022 року в Україні офіційно перебувало близько 5 млн. внутрішньо переміщених осіб (ВПО). За іншими даними людей, які покинули постійне місце проживання, фактично було більше 8 млн. ВПО, згідно із законодавством, підпадають під визначення вимушених переселенців, які залишаються в країні своєї громадянської належності та можуть користуватися захистом держави. Дана категорія людей є особливо вразливою до будь-яких несприятливих подій. ВПО особливо чутливі до безпекових питань, медичного обслуговування та процесів адаптації до нових умов перебування.

Нами проведений аналіз потреб ВПО в т.ч. щодо медичного обслуговування та суб'єктивної оцінки результатів візитів до лікаря (у некомерційні заклади та приватну клініку). Використовувалися спеціально розроблені анкети в Google формі, перша містила відкриті запитання щодо труднощів, з якими зустрілися ВПО після приїзду в Чернівецьку область та які залишалися актуальними на момент опитування (листопад 2022 року), (140 осіб), друга – відгуки ВПО-пацієнтів однієї з приватних клінік м. Чернівці (квітень-травень 2023 року) за результатами профілактичного огляду (74 пацієнти).

Аналіз результатів опитування свідчить, що першочерговими питаннями після прибуття ВПО у нові райони проживання були забезпечення житлом (48%), грошима (18%), ліками (9%). Після піврічного терміну перебування потреба житла зменшилася у 3,5 рази, проте у 52% респондентів збереглася незадоволеність умовами проживання, зросла потреба у